

Nepartinis darbininkų laikraštis

Semanaario Lithuano Independente

PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Pietų Amerikoje
metams 125000, Lietuvai ir kitur 205000

Atskiras numeris — 300 reisų

S. PAULO, Rua da Moóca, 424

LIETUVIŲ AIDAS

BRAZILIJOS JOURNAL LITHUANO ECHO.

Nepartinis darbininkų laikraštis

Semanaario Lithuano Independente

Lėdžia ir Redaguoja

A. OUTKUS

Redakcijos ir Administracijos adresas

S. PAULO R. da Moóca, 424

7-ti metai

Brazilija — São Paulo, 1936 m. Rugpjūčio—Agosto 1 d.

Nr. 31 (318)

Pilietinis karas Ispanijoje kasdiena labiau aštrėja

Paslaptinga liga nugalėta

Pereita savaitę S. Paulo mieste pasigirdo aliarmuojančios žinios apie kaž kokią ligą, kuri atrodė į marą. Nuo šios ligos keliolika žmonių mirė, labai staigiai. Dėl ypatingų pastangų S. Paulo sanitarinio veikimo, šioji liga tapo nugalėta ir naujų susirgimų nėra.

Reikalauja atšaukt sporto atstovus iš Berlyno

Parlamente atstovas Café Filho įnešė parlamentan peticiją, reikalaujamas, kad vyriausybė kuogreičiausiai atšauktų Brazilijos sporto atstovą iš Berlyno olimpiados už kažkokius nusizengimus ir daromą Brazilijai gėdą užsienyje.

Galina iš kariuomenės

Brazilijos vyriausybės parėdymu tapo pašalinti keli saržental iš kariuomenės už komunistinį veikimą.

Sudarys specialų tribunolą

Teisti visus komunistus, kurie yra kaltinami dėl pereitais metais ruošto sukilimo ir bendrai už priešvalstybinį veikimą, bus sudarytas specialus tribunolas.

Kainaraštis maisto produktams

Pastaruoju laiku smarkiai pakilo Brazilijos maisto produktų kaina, tas labai skaudžiai palietė darbininkus, kurių darbo jėga kaip buvo, taip ir pasiliko pigi. Miestų valdybos matydamos tokį nesąžiningą maisto produktų kainų kėlimą, nutarė sureguliuoti kainas ir paskelbti bendras kainas, kurios turi būti viešai krautuvėse įtatytos.

Kalėjimas iki gyvos galvos

Lietuvos karo lauko teismas teisė keliolika Lietuvos valstiečių ūkininkų. 10 nuteisė sušaudyti, 3 iki gyvos galvos ir likusiems įvairiems metams kalėti. Nuteistuosius sušaudyti Smetona pasigailėjo ir mirtį pakeistė amžinu kalėjimu. Žiauresnio teroro turbūt niekas nematė, kaip Lietuvos ūkininkas nuo «tautiško» valdžios. Kaip visa tai biauuru.

Baisūs nuostoliai Amerikai

Karščiai Amerikoje padarė nuostolių materialinių apie 600 milijonus dolerių. Nuo karščių mirė apie 5.000 žmonių. Tai baisi gamtos rykštė.

Reikalingas

geras raidžių rinkėjas arba turintis praktika rinkėjas ant lino tipo arba mokinyne pre renkamoms mašinėlės, turintis mokslo cenzą ne mažiau, kaip 4 klases.

Italijos kareiviai Afrikoj pradėjo bruzdėti

Ispanijos invykiai gali uzdegti Europa

Italija duoda ispanu sukilėliam ginklus

Karas yra žiaurus. Žiauresnio dalyko už karą nėra. Bet pilietinis karas, kur žudosi vienos tautos, vienos šeimos nariai, yra visų žiauriausias. Dėlto ne be pagrindo metamas juodas šešėlis rusų bolševikams, kurie 1917 m. iššaukė pilietinį karą, kuriame krito daug žmonių. Bet mes esame liūdininkai dar žiauresnių žmonių skerdynių, dar baisesnio pilietinio Ispanijos karo, kuris jau dvi savaitės tęsiasi ir kurį iššaukė dešiniausi Ispanijos elementai — fašistai su monarchistais. Ispanijos fašistai su monarchistais sukilo prieš teisėtą Ispanijos valdžią. Ispanija pasidalijo į dvi dalis ir žiauriai tarp savęs kaudžiasi. Pusė Ispanijos, sukilėlių pusė, pusė valdžios rankose. Sukilėlių valdžios centras, miestas Burgos, taisėta vyriausybė laikosi sostinėj Madride, kurį su-

kilėliai ruošiasi greitai paimti. Per dvi savaites karo, labai daug žmonių krito iš abiejų pusių. Ypatingai sukilėliai labai žiauriai elgiasi, paėmę nelaisvėn valdžios kareivius, gyvų nelaisvėn, būriais sušaudo. Kaip vienoje, taip ir kitoje pusėje jėgos stiprios. Sukilėliams pinigų duoda Ispanijos bankininkai, o ginklus ir visą karą medžiagą — Italija. Kas laimės, nežinia, nes tikrų pranešimų nėra. Iš Europos žinios paduodamos palankios sukilėliams. Sukilėlių vadas Franko pareiškė, kad jie lengvai nugalės vyriausybę, tik jei S. Rusija ir Francija nesikiš. Kaip tikrumoje yra, nežinia, tik pranešimai sako, kad kiekvieną dieną karas darosi žiauresnio, kad kiekvieną dieną žūnų tūkstančiai žmonių, sudeginami miestai suardomi geležinkeliai, skandinami laivai.

Abisinai atsiėmė Dessie ir puolė Addis Abeba

Vėliausiai paduotos žinios iš Afrikos sako, kad stipriai organizuota abisinių kariuomenė puolė italų užimtą Dessie miestą ir po žiaurios kovos abisinai išvyjo italus ir paėmė miestą. Pereitą trečiadienį abisinai darė smarkų puolimą ant Addis Abebo, bet tapo atmušti. Be to, iš Džibuti, Francijos uosto, pranešama, kad Massaua mieste, kur italų yra dideli amunicijos sandėliai, vyksta nuolatiniai gaisrai, italų darbininkai ir kariuomenė padeginėjo

sandėlius. Tos pačios žinios sako, kad italų kariuomenėje ir darbininkų tarpe reiškiasi didelis nepasitenkinimas ir tas nepasitenkinimas kiekvieną dieną didėja, atsisako pildyti įsakymus savo viršininkų ir reikalauja, kad juos veštų iš Afrikos Italijon. Iš viso to galima spręsti, kad italams labai sunkiai vyks su Abisinija, juo labiau, kad pačioje italų kariuomenėje pradeda reikštis nepasitenkinimas.

Italijos ginklais žudomi ispanai

Ispanijos sukilėliai kariauja moderniausias ginklais ir turi paskutinio tipo karo lėktuvus. Ginklų tiekime Ispanijos sukilėliams buvo įtarta Italija. Tačiau pastaroji griežtai užginčijo šį įtarimą. Bet nenoroms išėjo į viršų tai, kad italų ginklais žudomi ispanai. Lėpos 30 d. 6 didieji italų karo lėktuvai, prikrauti ginklų ir italų lakūnų vadovaujami, skrido Ispanijon padėti sukilėliams. Beskrisdami per Francijos koloniją Afrikoj, netoli Berkame du lėktuvai nukrito, 4 lakūnai užsimušė, o du susižaidė. Atvykus francūzų policijai įvykio vieton, rasta, kad italai gabenę ginklus ispanų su-

kilėliams. Šitas įvykis sudomino kai kurias Europos valstybes, ypatinai kad Italija peržengė tarptautinės aviacijos nuostatus. Iš kitos pusės vokiečiai tvirtina, kad didelį kiekį ginklų ispanų vyriausybės kariuomenei pristuntę rusai. Be to, Francija taip pat kaltinama, kad ji irgi į Ispanijos vėdaus reikalus kišasi ir parduodanti ginklus. Vokietija taip pat veliama į Ispanijos politinio karo biznį. Visa tai rodo, kad Ispanijos fašistų sukeltos skerdynės gali uždegti visą Europą, juo labiau, kad čia tapo įmaišytos ir kitos valstybės.

Austrijos—Vokietijos nesusipratimai

Paskutinėmis dienomis tarp Vokietijos ir Austrijos kilo naujas nesusipratimas hitlerininkams suruošus demonstracijas Vienoje. Padaryta daug areštų.

Svetimėšaliu legionas žudo ispanus

Ispanijos fašistams daug padeda svetimėšalių legionai atgabenti iš Afrikos. Patys ispanų fašistai jiems vadovauja, brangiai apmoka, o tie žudo ispanus.

400 dolerių politiniams kaliniams

Didžiausia Amerikos lietuvių organizacija, Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, neseniai laikė savo seimą, kuriame tos mižiniškos organizacijos atstovai nutarė paskirti iš savo išdo 400 dolerių ir pasiūsti juos Lietuvos politiniams kaliniams, kurie yra kankinami Lietuvos tautiškų budelių.

Dar viena Abisinijos vyriausybė

Reuterio agentūra iš Abisinijos praneša, kad Abisinijoj tapo suorganizuota dar viena abisinių vyriausybė kuri savo žinioje turi 60.000 kvadratinų kilometrų teritoriją. Tokiu būdu Abisinijoj yra dvi abisinių ir viena italų vyriausybės.

Motery batalijones Ispanijoj

Ispanijoj tapo suorganizuotas moterų batalionas, kuris gins teisėtą žmonių išrinktą valdžią nuo Ispanijos sukilusių juodmarškinų.

Anglijos ir Belgijos darbininkai solidarūs Ispanijos darbininkams

Anglijos darbininkų taryba išleido manifestą, kuriame kviečia visus darbininkus parodyti savo solidarumą Ispanijos darbininkams, kurie kovoja už demokratiją su sukilusiais fašistais. Belgijos darbininkai taip pat solidarūs Ispanijos darbininkams.

Amerikos lietuvių balsas

Pastaruoju laiku ypač Amerikos lietuvių pradėjo dar smarkiau kelti balsą prieš žiaurią Lietuvos vyriausybę. Laikraščiai pilni rezoliucijų iš visų Amerikos lietuvių kolonijų ir net Kanados. O Lietuvos valdžia dar su didesniu įnirtimu žudo Lietuvos valstiečius.

Iškepė generolas

Sukilus Ispanijos fašistams prieš žmonių valdžią, vienas generolas, Sanforto, gyvenęs Portugalijoj, lėktuvu skubėjo pagalbon fašistams, vadovauti jų armijai. Bet nabaugai neteko. Jam beskrendant, lėktuvas užsidegė ir fašistų generolas iškepė.

Sukilėliai prie Madrido

Iš Portugalijos pranešama, kad Ispanijos sukilėliai artėja prie Madrido, sostinės, ir esą jau 18 kilometrų nuo jos randasi sukilėlių kariuomenė.

LAIŠKAI REDAKCIJOJ

Atsijimkite Laiškus

A. Marsilionis, A. Mėlkūnas, S. Banys, P. Gudaitis, B. Mačiulis, J. Stankūnas, P. Iė «Dois milreis», A. Andriuška, F. Tankevičius, J. Sokolovski, J. Junca, J. Stankūnavičius, J. Lekavič, A. Petrauskas, M. Budrevičius, A. Mandeikis, J. Lenkaitis, J. Atkočius, M. Mitkiutė, P. Žybas, K. Valiūnas, F. Lesčinskas, J. Štikauskas, J. Žalneriukas, Jn. Didelis.

Apžvalga

NESĄMONIŲ KREPŠIS

Nors Mata Salčius yra pasakęs kad jam geriausiai patinka laikraštis «Sviesa», tik nepasakė kodėl. Salčiaus mes nelaikome autoritetu ir jo įvertinimą «Sviesos» mes galime papildyti tuo, kad «Sviesa» yra geriausias nesąmonių krepšis. Mat, kas tik nėra kunigiška, kas tik nėra davalčiška, «Sviesa» mato ten politika, prasikaltimą, kaikurlems dėrniamis nusizengimą.

«Aido» jubiliejiniam numerį F. Čemarka parašė straipsnelį, išdėtydamas savo nuomonę apie laikraštį «Aidą». Čemarkos nuomonė individuali, jis pasakė tai, ką jis mato, ką jaučia. Jis neraišė kokios nors grupės žmonių vardu, bet grynai savo nuomonę pareiškė, kad «Aidas» yra vienintelis Brazilijos lietuvių laikraštis, kuris visą laiką buvo puolamas oficialių žmonių, bet nenustojė būves kolonijos laikraščiu, jos minčių reiškiu, dėlto «Aidas» daugiausia kolonijoje pasitikėjimo turi, mūsų išievių plačiausiai yra skaitomas.

Ir štai, šitame Čemarkos pareiškime «Sviesa» įžiūrėjo «strošnią» politiką, baisų prasižengimą, kad jis tuo straipsniu peržengė organizacinės drausmės statutą, kad šiuo savo teigiamu atsiliepimu apie Aidą pakenkė Grūdo b-vės veikimui.

Iš tokio «Sviesos» meste «apkaltinimo» Čemarkai kiekvienas sveikai ir sąžiningai protaujantis žmogus pasakys, kad «Sviesa» nesąmonių nesąmonės kalba. «Sviesa» savo jėzuitišku gudrumu, nėra gindama Grūdo b-vės nuo politikos, kreipiasi ir į konsulatą, kad pastarasis irgi atmerktų akis ir gerai išdėmėtų Čemarkos pareiškimą, kur jis sako, kad Aidas «buvo ir yra puolamas Lietuvos vyriausybės atsiųstų atstovų ar šiaip kitų valdininkų», tuo neva norėdamas parodyti, kad Čemarka kaltina konsulatą tame puolime.

Kokia didelė menkysta ir jėzuitiškas egoizmas slėpiasi «Sviesoje».

Kad Čemarka yra Grūdo b-vės pirmininku, tai dar tas nedrauzia jam pasakyti savo nuomonę vienu bei kitu dalyku, ypač kuris neliečia organizacijos. Tai privatus asmens dalykas jo asmeniniam nusistatymui. Tai čia nėra jokia politika ir Grūdas, nuo to nė kiek nenukentė, kad jo pirmininkas turi drąsos savo nuomonę išreikšti.

Be reikalo «Sviesa» bando pirštu parodyti konsulatui, kad Čemarka jį kaltina «Aido» puolime.

Čemarka apie tai rašydamas, gerai žinojo ir žino, kad «Aidas» tokių «prietelių» turėjo ir turi ir kad jie daugumoj yra tie, kurie gauna iš Lietuvos algas. Bet jis nepasako, kad tuo užsiima konsulas Gaučys bei jo sekretorius. O algas gaunančių iš Lietuvos juk yra ne tik konsulas. Pats «Sviesos» šefas kun. Sugintas irgi yra Lietuvos vyriausybės čia skirstas ir gauna valdžios algą. Yra ir daugiau tokiu, tad be reikalo «Sviesa» taiko Čemarkos žodžius konsulatui.

Taigi «Sviesa» yra nesąmonių krepšis, jį be reikalo maišo žmogaus individualinius dalykus su organizacija ir vadina tai politika.

Kodėl «Sviesa» įžiūrėjo politiką Čemarkos teisingoj nuomonėj apie «Aidą», kur politikos nė kriskelio nėra o visai nutylėjo tai, kad Čemarka finansuoja katalikišką «Viltį»? Kodėl «Sviesa» nė žodžio nepasako, kad Čemarka būdamas Grūdo b-vės pirmininku, aktyviai dalyvauja Vilties sąjungoje, kuriai labai lengvai galima primesti politinę spalvą? Jeigu kunigiška «Sviesa» nori būti nuosekli, tai dalykus turėtų vertinti objektyviai, o nerodyti savo tuščio egzimo ir neprivalėtų operuoti nesąmonėmis «Sviesa», matyt, norėjo, kad Čemarka atsiklaustų kunigo, ką jis turi

Eikime Toliau

Skundžiamasi pas mus, kad Brazilijos lietuvių kolonija pakrikusi, nėra vienybės, nėra susiklausimo ir t. t. Bet atrodo, kad šiuo klausimu per daug pesimizmo yra. Brazilijos lietuvių nėra jau taip labai pakrikę, kad tarp Brazilijos lietuvių galima rasti ir bendrą kalbą, jei tik iškyta tam reikalas. Tą jam parodė keletas mūsų gyvenimo pavyzdžių.

Mes turime suprasti, kad ideališkos vienybės niekur nėra. Dideli nuomonių skirtumai pasireiškia net žmonių šeimose. Tai kaip mes galime norėti, kad ideališka vienybė būtų tarp kelias dešimties tūkstančių emigrantų? To niekuomet nebus. Mūsų nuomonių skirtumas skatina mus tobulėti, progresuoti. Ir jis yra būtinas. Tik trūksta tarp mūsų tolerancijos ir pagarbos kitaip galvojančioms. Bet, reikia pasakyti, kad gerų norų lietuviams netrūksta dirbant bendrą darbą visos kolonijos labui.

Žemės ūkio kolonizacijos reikalas kuris liečia visus mus išievius, rado didelį pritarimą visoje kolonijoje. Šiuo klausimu nuomonė yra bendra, nes tai yra ekonominis klausimas, kuris yra svarbus visiems. Dėlto čia randa bendrą kalbą be jokių skirtumų visi mūsų išieviai.

Yra dar ir daugiau pavyzdžių, kuriais remiantis galima optimistiškai tarti—pas mus vienybės netrūksta. O

kad jį įgytų tvirtesnius saitus, reikia toliau eiti. O kelias tam yra labai platus.

Kultūrinių ar kaip kitaip jas pavadinsime, organizacijų pas mus yra kad ir ne per daug, bet pakankamai. Tegul tik jos siekia savo tikslo. Ekonominę organizaciją jau vieną turime, kuri jau sujungė mūsų kolonijos narius į bendrą reikalą ir rado teigiamą atsiliepimą visoje kolonijoje, tai žemės ūkio kolonizacijos b-vė «Grūdas». Šios organizacijos dirva be galo plati ir neapsakomai naudinga mums išieviams.

Kad dar labiau sustiprinti vienybės saitus ir įtraukti į bendrą darbą, panašiai kaip «Grūdo» organizacijoje visas kolonijos jėgas, reikia suorganizuoti pašalpinę Brazilijos lietuvių draugiją tokiais pagrindais, kaip M. Salčius savo straipsnyje «Aido» 28. Nr. siūlė. Šitokia organizacija atneš labai didelę naudą visiems mums išieviams. Į tą organizaciją turi būti įtraukti visi Brazilijos lietuvių ar jie yra vienokių bei kitokių pasaulėžiūrų. Šitokia organizacija ir bus tikra mūsų kolonijos atstovybė.

Sukūrė vieną bendrą ekonominę organizaciją «Grūdą», eikime dar toliau — burkimės visi į pašalpinę organizaciją ir apdrauskime patys save ligoje ar kitokioje nelaimėje.

V. E. T. R. A.

STOKIM AIDUI TALKON

Aido jubiliejinis numeris parodė, kad jis turi be galo daug draugų, kurie jam linki laimingo ir pasekmingo klestėjimo Brazilijos lietuvių kolonijoje, pripažindami Aidą kaip geriausiu populiariskiausiu ir plačiausiai skaitomu laikraščiu. Net ir tie pripažįsta, kad laikraštis Aidas yra vienintelis išievių draugas, kurie su Aido demokratinėmis idėjomis nesutinka.

Bet Aido draugai ir visi tie, kuriems Aidas turėti dienraščiu, linkėjimai yra bereikšmiai, norint, kad jis, iš tikrųjų, taptų dažnesniu bei didesniu laikraščiu. Čia kiekvienas lietuvis išievis turi ateiti Aidiui pagalbon ne tik žodžiu, bet ir darbu ir prisidėti prie savojo laikraščio tobulinimo. Kiekvienas lietuvis išievis privalo stoti savo laikraščio Aido talkon ir padėti jam jo darbe.

Mūsų, lietuvių išievių, darbas Aido talkoje nėra sunkus. Reikia tik noro ir pasiryžimo savo laikraštį pa-

rašyti ir kaip turi rašyti? Tai daugiau negu nesąmonė. Tačiau «Sviesa» tą negudriai savo nesąmonę iškelia į viršų ir parodo savo jėzuitišką gudrumą valdyti kitų žmonių mintis ir veiksmus. Bet mūsų manymu, kad visa tai šiandieną jau yra labai sunku atsiekti.

kelti tuo, kad jį kiekvienas išievis privalo nusipirkti, užsiprenumeruoti, skaityti, raginti kitus skaityti ir teikti redakcijai patarimus, rasyti korespondencijas iš savo apylinkės darbininkų gyvenimo.

Aidas juk yra pačių išievių laikraštis, tai patys išieviai juk turi ir rūpintis. Kiekvienas skaitytojas būtnai turi ieškoti ir surasti bent po kelis naujus prenumeratus; kiekvienas Aido skaitytojas turi raginti kitus skaityti Aidą ir kad visi skaitytų ne skolintą laikraštį, bet kad nusipirktų. 300 reišų yra menkas pinigas, bet jie paauginti Aidiui, nusiperkant laikraštį, sudaro didelę paramą.

Taip talkininkaudami savo geriausiam draugui, mes didelį darbą atlikime kultūrinėje mūsų gyvenimo dirvoje.

Tat stokime Aidiui talkon, nesigailėkime žodžių paraginti kitus, dar Aidą nepažįstančius, kad ir jie neklaidžiotų tamsybėje ir jie prenumeruotųsi Aidą.

Te nelieka nė vieno Brazilijoje lietuvis, kuris neturėtų užsiprenumeravęs Aido, tenelieka nė vieno lietuviško namo, kur nesilankytų Aidas! Parodykime ir kitoms tautoms, kad tik laukiniai laikraščiai neskaito, o mes lietuvių būdami kultūringi žmonės,

(Nukelta 6-tan puslapin)

Gimtąjį kraštą prisiminus

Agr. Dr. Laukšas

(Tąsa iš 29 nr.)

Tokį «kultūrinimą» pradėti yra labai sunku, nes nors Kl. kr. žemės ūkis ir nėra visai gerai įrengtas, visgi neturi kur pavyzdžių. Imdamas pavyzdžiu vokiečių ūkius, gali praganyti duoną, nurodyti į Lietuvos ūkį, būtų beprotystė, nes parūbežys labai apleistas ir neretai prekiauja žemaičiai atveždami Klaipėdos turgun vogtas malkas.

Kartą susirinkime vienas vokiečių manęs klausia: ko aš čia atvykęs, ar mokinti taip, kaip žemaičiai ūkininkauja? Miškų Kl. kr. mažai tėturijs, todėl jiems tas bižnis neapsimokas. Galop pataria pranešti Lietuvos, vyriausybei, kad ji savo ūkininkų taip ne smaugtų, o vieton to, prisiųstų žemaičiams lopų kelnėms susilopyti, nes žemaitukas esą pasikinkęs katina, 3 dienas malkas neisbriandamais keliais į Kl. kr. veža ir čia už tiek parduoda, kad nė gero lopo kelnėms negali nusipirkti. Jei žiema bus šalta, tai ir sterilizacijos žemaičiams nereikės... Su tokia kultūra esą nepakeliui.

Po tokios replikos tik lieka nusijuokti draug su visa auditorija ir laukti sekančios dar geresnės. Po susirinkimo visgi menami prieši pakviečia prie šnapsio ir šioj apylinkėj tampi savas. Vienas iš stambių žemės ūkio Rūmų šūlų, atvykęs į Kl. kr. ž.ū. paroda, savo kalboj pareiškė, kad klaipeidiskiai 500 metų matę Vokietijos jungą. Netrukus auditorija pradeda rėkti, o po to atakuoja mane mano bičiuliai: «Ne mies, o žemaituka neš junga! Mies esam lietuvininkas, ale mums Vokietijoje davė kultūra, plytų stubas, drenuotą žemį. Mūsų kaulėks geriau valgo ir gyven kaip žemaitukas. Mums nieks negyni šnėket lietuviška, o dabar gin kalbėt vokišką. Kur mies su lietuviška kalba eisima» ir tt. ir tt.

Kitas klausia: kur valdžia deda iš žemaitukų surinktus pinigus? Esą Kl. kr. taiso kelius, o Lietuvos kelias gali laisvai plaukioti. Kaip tas ponas «toks paiks (kvailas) būdamas, gali tokią «vytą» užimti? Ir tai be galo įnirtę priesaikauja niekadoms autonomijos, nors ji ir brangiai kainuoja, neatsisakysia.

Esą būve nuvykę ekskursija į Biržus. Ten «gendralvykskups» su vietos gyventojais sutkęs broliškai, bet galop per pamokslą ėmęs «politikės» norėdamas už malonų priėmimą atimti autonomiją.

Ir taip be galo nesivaržydami «vemiam» kas ką turi, žinodami aiškiai, kad apie tas jų kalbas policija nesužinos, o jei taip, tai žinok pat, kad čia ilgai netarnausi... Tokios tai kultūrinės ir agronominės pareigos.

Kada mane paskyrė Kl. kraštan, sunku buvo suprasti, kam taip daroma, kada autonominė valdžia turi savo «Landwirtschaftskamara» (Ž. U. Rūmus), kurį čia vadina «Laukininkystės kamara». Ta «kamara» turi savo agronomus ir viską tvarko kaip reikiant. Vėliau teko varyti konkurenciją dirbant paraleliai, nors aiškiai matėsi, kad ten be reikalo dėviu liežuvį, laidau pinigus ir gadinu duoną, nes paaiškėjo, kad «kamaros» agronomų žinioj esančių ūkininkų gyvuliai leidžiami Vokietijon be maito, o mūsų ne.

Pradžioje Kauno ponai žadėjo pirkti iš mums priklausančių ūkininkų gyvulius veislei, vėliau paaiškėjo, kad tas klausimas dar «nesvarstytas» ir mums, norint savo pažadus ištesėti, teko pasidaryti perkupčiais-tarpininkais ir t. y. pirkti žemaičiams klaipeidiskų veršius veislei. Keletas sutiko pirkti, bet pasirodo, kad žemaitijoj suaugęs bulius pigesnis už Klaipe. veislinį veršį.

(Bus daugiau)

IMIGRACIJA IS EUROPOS IR kitių krastų

Turim leidimą įvežti Brazilijon gimines ir žemdirbius su užstatu ir be užstatu. Patarnavimas skubus ir sąžiningas. Mokėstis

MENESINIAM IŠSIMOKEJIMUI

Laivakortės iš visų pasaulio uostų specialiomis kelionės sąlygomis.

Soc. Paulista de Imigração e Colhização

Rua 3 de Dezembro, 48 — 3° aukš. salės 11 ir 12 — S. Paulo

LIETUVOS LIAUDIS SENIAU IR DABAR

Gyvename laikotarpį, kada žmogaus protas vis daugiau ir daugiau tobulėja. Milžiniška paskutinių dešimtmečių pažanga visose žmogijos gyvenimo srityse yra didelis žmogaus proto jėgos įrodymas. Galvoti ir tyrinėti — šių dienų žmogaus pažymis. Tą nesustabdomą žmogaus pažymį pirmyn buvo išstūmusi apipynusi voratinkliais religija. Kietas prietarų kevelas neleido žmogaus protui prasimušti, pasireikšti. Bet vis dėlto atsiradavo pasiryžėlių, kurie laisviau galvojo ir dirbo žmonių gerovei ir pažangai. Jiems nuslopinti buvo išgalvamos tortūros ir kankinimai. Bet žmogaus proto laisvosios minties niekas nepajėgė užgesinti. Ji ruseno, vis plėsdamosi, ir štai šiandieną mes matome jos vaisius. Dabar vis daugiau ir daugiau žmonių nūmeta prietarų pančius ir tampa aktyviais žmogijos gerovės kūrėjais.

Bendras visos žmogijos tempas neaplenkė ir Lietuvos. Ilgus šimtmečius vergavusi ir nešusi baudžiaivos jungą ir Lietuvos liaudis atbudo. Palyginti su tais šturpiais laikais, liudies gyvenime pasiekta didelė pažanga. O juk šimtą metų lietuvis valstietis buvo gyva pono-prekė: jis buvo rerkamas ir parduodamas, mušamas ir nužudomas. Prislėgtas vergijos jungo, jis žinojo tik vieną paguodą, vieną nusiramimą — bažnyčią, kurioje gudrus Dievo tarnas gražiais žodžiais penėdavo valstietį pomirtinio gyvenimo viltimi, kuriame jis geriau gyvensias už patį dvaro poną. Prigrąžintas dvarininko nagaikos ir kankinimų stulpo, kunigo grąšinimu pragaru su velniais, liepsnomis ir derva įbaugintas, baudžiauninkas tikėjo. Praktiku jis laistė kiekvieną dvaro žemės pėdą, savo krauju liejo tortūrų įrankius, bet tikėjo ir manė, kad viso to nori pats Dievas. Tiesa, kartais jis paabejodavo — tai buvo mažas laisvosios minties pasireiškimas, — bet pragaro kančių vaizdas išsklaidydavo tuos dvejojimus. Sakykla veikė kontakte su dvaru. Ji buvo grąšinimų, bauginimų ir dvarponių direktivos vieta. Ilgainiui ji tapo lenkinimo židiniu. Baudžiauninkas, kurį visi niekino ir išnaudojo, buvo viliojamas išmokti tos „poniškos šnekos“. Ir tik ačiū lietuvių valstiečio atsparumui, mes šiandieną kalbame ir rašome lietuvių kalba ir ją gerimės.

Kada begalinis išnaudojimas išsėmdavo lietuvių baudžiauninko atkak-

lią kantrybę ir laisvės aidas pasiekdavo jo ausis, jis pradėdavo bruzdėti. Sakykla tada tapdavo malšinimo vieta iš kurių ponų klusūs tarnai velnių batalionais gąsdino lietuvių valstietį. Taip darė daugelis kunigų, taip darė ir vysk. Valančius 1863 m., pasmerkdamas sukilėlius ir išgarbindamas rusų cara. Kunigams rūpėjo jų kišenės reikalai. Savo interesams ginti baudžiaivos metu jie naudojo dvarininkų — engėjų priemones. Lietuva taip pat yra mačiusi bažnytinio teismo ir inkvizicijos sėlimą.

Bet laikai keičiasi. Nors ilgi baudžiaivos ir priepauidos šimtmečiai išaugino Lietuvių vergišką dvasią, bet laisvas auklėjimas tai neigiamumą papasalinys. Atgavusi politinę nepriklausomybę, Lietuvos liaudis pasidarė protingesnė. Bažnyčia nelabai vylioja mūsų liaudį. Buvusi „kryžių Lietuva“ nyksta. Laisvosios Lietuvos sūnūs jau nebeverkia prie smūtkelio kojų, o realiai žiūri į gyvenimą ir negerumą stengiasi išrišti. Olsauskų, Kuprevičių ir panašių „žygdarbiai“ nevienam atidaro akis ir ryškiai rodo, kad religija nepajėgia suvaldyti gyvulišku žmogaus instinktų, kad tai gali atlikti tik geras auklėjimas. Daugelis lietuvių pradeda mesti prietarų ir iliuzijų grandines. Saldūs kunigų žodžiai neranda juose atbalsio. Kaip ir visų kraštų dvasininkai, taip ir mūsų kunigijos štabas atšalimu „nuo Dievo“ labai susirūpino. Jiems gaila išleisti iš nagų gerą kąsnį. Pradėta aktingiau steigti vienuolynai, importuojami vienuoliai. Prieš vis stiprėjančius laisvamanius dvasiškija pradėjo kovoti ne tik savo blėstancia įtaka, bet net ir šmeižtais bei prasimanymais. Laisvosios minties plėtimasis dažnai apšaukiamas bolševizmo sąjudžiu ir įtaka... Bet mes visi žinome, kad laisvamanybės sąjudis yra grynai žmoniškumo ir žmogaus proto stiprėjimo požymys ir yra sveikas reiškinys Lietuvos krašto gyvenime.

Lietuvos liaudyje pradeda reikštis progresas. Laisvas lietuvis pasijunta, kad gyvenimo pažanga yra nesuderinama su tikyba. Dabar jau mums nesivaidina pelkėse velniai, Lietuvos padangose jau neskraido raganos... Kas įvyko kitur, įvyks ir Lietuvoje. Šarvuotas šviesiu protu ir giliu žmoniškumu turėtų žengti lietuvis į šviesesnį, rytojų!

— L. M. —

Mano Pastabos

Lietuvos konsulato „vargonai“ (organas) „Lietuvis“ pradėjo populiarizuoti idėją „savas pas savą“. Dalykas neblogas kokią nors idėją skleisti ir ją populiarinti visuomenės tarpe, tik labai gaila, kad pats „Lietuvis“ tos idėjos ne tik nesilaiko, bet dar visai neseniai šią idėją išvirkščiai aiškino: lietuvis pas žydą, pas lenką ar pas vokiečių, tik, gink dieve, ne pas lietuvi. Mat, „mainos rūbai margo svieto...“

Ne taip seniai Brazilijon atvyko iš Lietuvos vienas liudies švėtėjas auklėti mūsų priaugančią kartą ir ruošti ją gyvenimui Atvykęs tas ponas, labai atsargiai vaikščiojo po S. Paulo lietuvių koloniją, lyg bijodamas kad kam nors ant mozolio neužliptų; vieniemis jis nuširdžiai aiškino, kokią didelį darbo barą varanti labai tautišką Lietuvos vyriausybę, sluodama iš kečio „patamsio gaivalus“ — ūkininkus, kitiems gi jis aiškino demokratijos principus ir apie nepalaužiamą Lietuvos demokratijos jėgą, apie baisų, ten veikiančių smurtą ir tt. Gerai kartais gyvenime klojasi, kuomet žmogus, kaip toj nendrė, linksta lig žemės tai į vieną, tai į antrą pusę. Bet vardas jų tai ne koks.

Kiekvienas pagal savo išmintį, arba pagal savo supratimą sprendžia apie dalykus. Taip mes girdėjome ir Mato Šalčiaus sprendimą apie S. Paulo lietuvių spaudą. M. Šalčius pareiškė jog geriausias laikraštis yra kunigo „Šviesa“. Vadinas, šalčius parodė savo žurnalistine išmintį ir didelį „nusimanymą“ apie spaudą, o tuo pačiu ir didelį prilankumą sutanuotam kavalieriui. Man atrodo, kad šalčius nėra matęs kunigo nabašnikės „Giedros“. Jeigu jis ją būtų pamatęs, tai tikrai žurnalistine išminties būtų daugiau turėjęs...

Kauno „Kuntaplis“ po antrašte „užsienio lietuvių jumoras“ idėjo „Lietuvyje“ dedama skelbimuką, kur „lietuvių namų“ organas skelbiasi, kad jo redakcijoj galima nusipirkti litų. Atrodytų, jog čia nėra jokio jumoro. Kas gi, kad „Lietuvis“ turi per daug prisijutę iš Lietuvos litų ir juos čia pardavoja mūsų išeiviams? Bet „Kuntaplis“ mato tame jumora, jumora skaudų ypač tiems, kurių centai suplaukia „Lietuvio“ redakcijon, o toji iš to sau biziņyvaro. Jumoras yra tame, kad „Lietuvis“ pašalpus gauna labai daug, kad jį net negali ir sunau-

Mūsų Tėvynė

Mums išeiviams dažnai yra kalbamas galvon patriotizmas, tėvynės meilė, prisirišimas prie savo krašto ir tt. Mums dažnai pumpuote pumpuojama mylėti savo tėvynę, laikytis jos papročių, nenutautėti.

Bet niekas mums nepasako, kur yra ta mūsų tėvynė, kokią tėvynę mes turime mylėti? Ar mūsų tėvynė yra tas kraštas, kur esame gimę, bet neturėjome teisės jame gyventi ir duonos kąsnį pelnytis, ar tas kraštas, kuriame dirbame ir sau gyvenimą kūriame?

Tiesa, mes esame lietuviai, lietuvišiais paliksime ir toliau. (To mūsų prigimto savumo niekas i mūsų neatims. Bet mylėti tą kraštą iš kurio buvome priversti išsikraustyti, mes negalime. Mes galime mylėti tik to krašto žmones, tik juos galime mylėti ir jiems užuojautos žodį tarti, nes jie yra nelaimingi dvidešimto amžiaus vergai, velka nepakeliamą priešpaudą. Mes negalime to krašto mylėti dar ir dėlto, kad jis tapo paverstas ne laisvo gyvenimo žmogaus kraštu, bet kalėjimu. Ar mes galime mylėti tą kraštą, kuris tapo paverstas vienu iš tisu kalėjimų, o jame rudyja ir pūva mūsų tėvai, motinos, broliai, seserys ir draugai? Ar mes galime i niekintą Lietuvą mylėti?

Jeigu kalbėti apie krašto meilę, tai mes turėtume daugiau pagarbos

atiduoti Brazilijai, tam kraštui, kuriame gyvename, kuriame laisvai kūriame savo gyvenimą, laisvai galime tarti savo reikalus, šviestis ir siekti gerėsnio rytojaus. O gi mūsų tikrojo tėvynė, kuri taip labai mums peršama mylėti, lietuvis yra netekęs elementarinių žmogaus teisių; jam nevalia savo tėvynėj nei kalbėti, nei rašyti, nei susirinkimus daryti, nei organizuotis.

Tai kokia, po galų, gali būti ta meilė, jei patys didieji „patriotai“ ją šaldo lietuvių tautoje? Jeigu lietuviui yra atimta teisė būti civilizuotu žmogum ir eiti su gyvenimo progresu jo tikrojo tėvynėj, tai kaip galima norėti iš jo tėvynės meilės? Juk ir patys didieji „patriotai“ tėvynę „mylė“ tol, kol iš jos turi medžiaginės naudos.

O kad mes gyvendamė išeivijoj neturime savo tikros tėvynės, tai neturime ką ir mylėti Tiesa, mes norėtume glaudžiai susiristi su savo tėvynė Lietuva, bet tos tėvynės vadai i mūsų skundus, i mūsų prašymus bei pageidavimus jokio dėmesio n kreipia, priešingai, i kiekvieną mūsų išeivių atsikreipimą senojon tėvynėn, mes begėdiškai esame apspiaudomi, iš mūsų skundų tyčiojami.

Tai tokia yra mūsų tėvynė. Lietuviui, žinoma, tas skaudu, bet noroms — ne — noroms, jis nuo jos nusigręžia.

Kosmopolitas

Kas Dėdasi Lietuvoje

Mūsų gyvenimas taip surazgytas, taip sunarpliotas, kad sunku jis kartais ir suprasti. Tik viena yra aišku, kad stygos yra pusėtinai įtemptos.

Betgi gal lengviausia visas tas painiavas anuomet išrišo policij. Kai birželio 17 ir 18 dienas reikėjo įsisiūbavusius žmones iš Laisvės Alėjos vaikyti, tai policija visiems kailį tvanojo: smagiai gava tie, kurie atėjo demonstruoti, tvanojo ir tuos, kurie susirinko tų neregėtų dyvų pažiūrėti, bet buvo pliekiami ir tie, kurie policijos veiksmams visame pritarė. Reikėjo atsiekti tikslo, reikėjo atstatyti pakrikusią tvarką, ne tuomet jokiomis priemonėmis nesivaržyta, su nieku nesiskaityta. Tikslas atsiektas. O dabar daug kas savo šonus slaugo, galvų žaidzas tvarsto ir keiksoja. Net pas dabartinio režimo jautesnius šalininkus pasiliko neskanus prieškonis ir dar nesmagesni prisiminimai. O kitam visam amžiui liks kūne anų įvykių žvėmė, atsieit — liūdni prisiminimai.

Kitas dabar baimingai savęs klausia: kurgi eiti toliau? Ištikrųjų, kur eiti toliau? Liepto galas prieita. Seimo rinkimais visi atsarginiai užpakaliniai tiltai tiltai sudėginti. Pirmyn jau nebėra kur eiti. Labai klaidiuose vaizduose ateitis regijama. Tai

doti ir dėl to skelbia litų išpardavimą, o dėl tų litų iš licituojami Lietuvos valstiečių ūkiai.

Kun. Sugintas „žalavoja“ savo parapijonam, kad „ponas konsulas“ jam gyventi neduoda, pašalpos neišmoka ir S. Paulo vyskupui jį skundžia, prieš jį visokius donusus daro. Bet ar pasisakė Sugintas bent vienam parapijonui, kaip bažnyčios pašventinimo dienoj jis ruošė planą uždarymui Aido? Mano supratimu, taip padaryčiau: jeigu jau „ponas konsulas“ neduoda Sugintui almužnos, jeigu jau jis negali čia gyventi, tai mautų sau i Lietuvą, kur aišės naujų bažnyčių statoma, kur vienuolių ordenai kūriasi.

Jurgis iš kanapių

kas daryti? Tikrai šių vyrų padėtis viena iš nemaloniausių! Tų dienų įvykiai daug labiau visus sukrėtė, negu ūkininkų visi nerimavimai. Kas ištikrųjų tenai dėjos, daug kas nematė, neregėjo ir žinoti nežinojo; pagaliau ir žinoti nenorėjo. Manė sau, jei jau taip įvyko, tai taip ir reikėjo. O čia visiems po nose ištiko tai, ko visai nesitikėjo. Mat, tų ponų spėta, kad miesto proletariatas visai ramus visiems kaimo įvykiams yra ir net gal juos smerkia. O čia visų akivaizdoje ir visai viešai demonstratyviai, ir dar kaip demonskratyviai, pasisakytą, kad ne visa tvarkoje yra, kad ir miesto skurdą žmones pritaria kaimo bruzdėjimui. Neregijai, tartum praregėjo, bet išeities nemato. Iš aukstesniųjų visuomenės klodų yra visur tokių žmonių, kurie visuomeniniai yra per daug apkurtę ir jse visuomenės gyvenimo pulsą tik tuomet pajunta, kad gatvėje pasigirsta šūviai. Gerai, jei tai laiku tokie apkurtėliai susipranta, bet kai pavėluoja, tai jų laukia labai ir labai tragiškas galas.

Išrodo lyg tragedijos pirmas aktas bus prasėdėjęs. Žinoma, toji įžanga i tragediją gali būti ilga, bet juk istorija metų neskafto.

Oficialiomis žinomis pranešta, kad suimtųjų buta per 170 asmenų. Bet šitoms žinioms daug kas netiki. Ir netikėti turi pilno pagrindo. Jau visi įprato ir patyrė, kad tarp oficialų žinių ir gyvenimo tikrovės tyro didelė bedugnė. Tai daug kas spėja, kad suimtų gali būti keletas šimtų. Dabar laukiama vėl visokių teismų. Tai vis rytojaus nauji rupeščiai, kurie maža džiuginančio siūlo.

Šitai jau atrodytų lyg gyvenimas grįžo i „normalias“ vagas.

Gegužės pirmosios proga sakiau nors ji palyginamai ramiai praėjo, bet iš to neseka spręsti koksai yra darbininkų upas. Galėčiau ir dabar tai pakartoti.

Sakysim, ir su tais įvykiais. Juk leidimas laidoti buvo vidaus reikalų ministerio duotas visai patikimam asmeniui, žinoman buvusiam federantui, kadaise krikdemų pakalikui K. Ambražaičiui. (b. d.)

Skaitydamas

Aidą
Žinosi
Viską**Kadernetos**

Jau reikia išsimti kadernetos, kaip — "Carteira de Identidade" "Carteira Profissional", kreipkitės į šio laikraščio redakciją. Be to, rašome prašymus, darome vertimus ir kitokius reikalingus dokumentus paruošime greitai ir daug pigiau negu kitur.

Rua da Moóca, 424 S. Paulo.

Visi skaito vienintelį darbo žmonių laikraštį „L. Aidą Br.“ Nelik ir Tamsta be šio laikraščio.

Siūvykla**A. BAGDONO**

RUA da MOÓCA, 534 b

Priima vyriškių rūbų užsakymus ir atlieka darba pagal najausias madas iš vietinės, ir užsieninės medžiagos. Darbas garantuotas ir skubus. Kainos priemonos. Užsisakę rūbus Bagdono siūvykloje, tikrai būsite patenkinti.

ZEMES SKLYPAS

Ant Villa Zelina skubiai parduodamas žemės sklypas, rua 9, № 4 prie pat bažnyčios tarp dviejų gatvių ir šiaip vieta labai puiki. Sklypas aptvertas, iškastas šulinys ir kitų pagerinimų padaryti. Sklypas parduotas bus beveik pusės dabartinės kainos. Dėl informacijų kreiptis pas Sprindį Pęa. Zelina, 1. Sekmadieniais pas

P. Redzevičju, rua Alfonso Penna 17 S. Caetano

Baldai

Labai pigiai parduodami įvairūs nauji baldai. Apžiūrėti baldus galima vakarais ir sekmadieniais rua Alfonso Penna, 17 S. Caetano.

Rio de Janeiro lietuviams

Rio de Janeiro lietuviui gali nusipirkti laikraštį „AIDAS“ pavieniais numeriais ir užsiprenumeruoti restorane — kavinėje „Vilnius“, rua de Catumbj, 4 ir rua Bella, 106.

— Rio de Janeiro.

Dantų gydytoja**Dr. B. Levin**

Diplomuota Saratavo universiteto ir buv. prof. Tišinskago asistentė Lvove Gydo, traukia ir deda dantis. Kainos pigios. Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.

Kalba: rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbomis

ADRESAS Rua Jose Paulino, 109. Tel. — 56307

(virš lietuviškos vaistinės José Paulino).

HOTEL DAVID

Rua Conceição N. 97

PRIE LUZ ST. — TELEF.: 4-0410

Kambarys vedusiem	— —	nuo 6\$ iki 10\$000
Kambarys pavieniems	— —	4\$ „ 5\$000
Lova pavieniems	— —	2\$ „ 3\$000
Pietus po	— —	— — 1\$800
Sortidos po	— —	— — \$800
Bifai po	— —	— — 1\$000
Bifas su kiaušiniu	— —	— — 3\$000
Bifas su cibuliais	— —	— — 1\$500

Įvairūs Sandvičiai — Kava ekspreso. Geriausi Baro gaminiai. Virtuvė pirmos klasės, prižiūrima paties savininko.

FRANCISCO FERNANDES TOMÉ

Pribuvėja

(Akuserè)

Marietta Passerini

Akuserija ir vaistai po oda (injeções)

Rua Silva Pinto, 259, Tel. 5-3584 :- S. Paulo — Bom Retiro

Dr. H. Schechtmann

Santa Casa Gydytojas

Vidujinių Ligų specialistas

BENDRA KLINIKA VAIKAMS IR SUAUGUSIEMS

Ultra - Violetiniai spinduliai

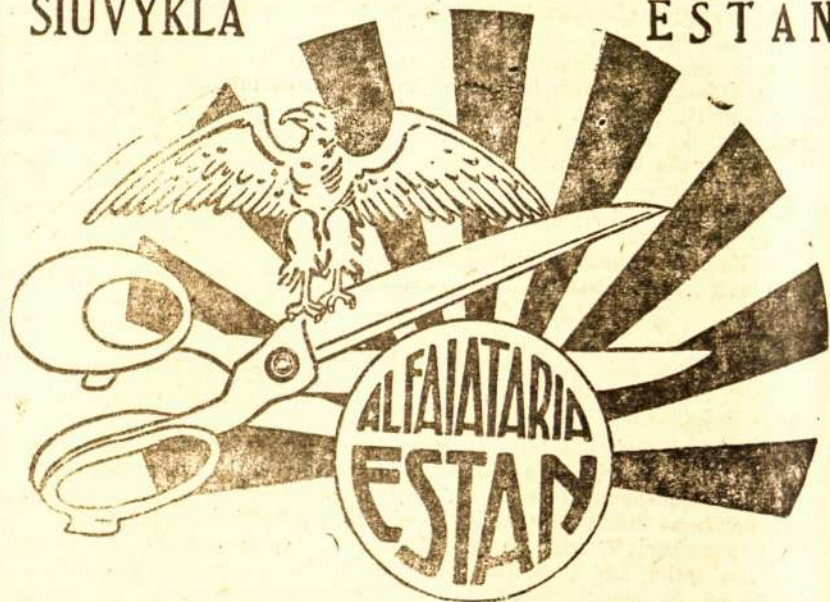
Ligonis priima nuo 8 iki 9 v. ryto ir nuo 2 iki 8 v. v.
Rua da Graça 69. Tel. 5-1451. São Paulo

TURTO STATYBOS IR FINANSU KOOPERACIJA

Vienintelė organizacija São Paulo, kuri įgaliota ir turi teisę pasiulyti atmokėjamą išikvotų ir nejudomo turto įsigyjimą pinigų kiekvienam, kuris tokias išlaidas padaro per mūsų Kooperacijos įstaigą. Pinigų atmokėjimas vykdomas per išlošimą Valstybinių Vidaus Paskolų — Apolices. MES PARDUODAME: Žemės sklypus, trobesius visuose São Paulo priemiesčiuose su sąlyga atmokėjimu išikvotų tokiam pirkimui pinigų be jokių kitų išlaidų.

MES DUODAME PASKOLAS: namų statybai, jų remontui, hipotekas ant tam tikro laiko, kaip amortisacijos kelių su sąlyga tam reikalui pinigų sugražinima — veltui.

MES STATOME NAMUS: kiekviename S. Paulo priemiestyje už grynus pinigus, taipgi ir ilgalaikiam išsimokėjimu, pradedant nuo 35\$000 į mėnesį ir su sąlyga tam reikalui išikvotų pinigų sugražinima — veltui. MES SIŪLOME MŪSŲ KOOPERACIJOS STATYBOS PLANA, kuris permato sueikvotų pinigų sugražinimą kiekviename — Parque Jabaguara, Lapa, ir Penha net tokiems, kurie nuosavos žemės neturi. Sugražinimas nuosavybei įsigyti išikvoto kapitalo per lošimą Valstybės Vidaus Paskolos akcijų (apolices), išimtinis teisės priklausoma mūsų Kooperacijos įstaigai C. I. Rua Benjamin Constant 7-a 3-čias aukš. 19 ir 20 sales S. Paulo. Informacijos nuo 8 iki 11,30 ir nuo 1,30 iki 6 v. vak. Šeštadieniais nuo 1,30 iki 7 val. vak. Telef. 2-4945.

SIUVYKLA**ESTAN**

Siūvykla Estan — tai vienintelė, kuri dirba už priemamiausias kainas ir atsako už darba. Ten pat randasi didelis patogumas tiems, kurie nenori laiko gaišti ir užsakymai galima pasirinkti iš padarytų kostiumų, nes siūvykloj Estan randasi didelis pasirinkimas puikaus išdirbinio ir moderniškesnių medžiagų gatavų kostiumų nuo 130\$ iki 300\$. Be to, yra specialus skyrius moteriškiems rubams ypač paltams ir kostiumams.

Rua da Conceição, 79 a, * Prieš Luz stoti.

Pardavimui Namas

Villa Zelinoj, av. Zelina, 3 parduodamas gerai įrengtas namas iš 2 kambarių, virtuvės, terasos ir vrandos. Namas ir žemės sklypas išmokėti. Dėl sąlygų teirautis vietoje kas dieną nuo 6 val. vak., o sekmadieniais kiekvienu laiku.

Tarnyba

Reikalingos moterys ir vyrai gero elgesio, kurie turi liuso laiko, prie gero ir lengvo darbo. Mokestis geras, mokama alga ir geras nuosimtis (comissão) Kreiptis: Sr. Arthur, Largo da Sé 50, 3.º and. Sala 27. Kreiptis gali tie, kurie moka iš šių kalbų bent vieną: rusų, lenkų arba vokiečių.

LABORATORIJA

MEDICINIŠKAS ISTYRIMAS

(Nugarakaulio smegenų suuja šlapimo ir išmatų) Tikras ir geras.

Dr. M. KANDIA R. A. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukštas.

Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

LIETUVIŲ VAISTINE

"José Paulino"

RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307 (BOM RETIRO)

Visokių vaistų, parfumerijos daiktų, perryšimo medžiaga pigiausiomis kainomis.

Su pagarba Provizorius A. RUMMEL Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v.

Dr. B. Chipiakoff

(Maskvos universiteto)

su oidele praktika Europoj ir Brazilijoje.

Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas LABORATORIA: nugarakaulio smegenų, šlapimo ir išmatų istyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 val. vak. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta

Rua Ypiranga, 198, app. 4- Telef. 4-0316 - S. PAULO

DAKTARAS

A. JAZARA SNEGE

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak. Ladeira Porto Geral, 12, salės, 4 ir 5, (kampus rua Boa Vista ir 25 de Março).

Gyvenamoji vieta ten pat 5 aukšte. Telefonas 2-5068

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetu

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonoreja - Sifilis. Gydymas kalnų saule.

Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak. Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukštas. Tel. 4-1705.

Vaistinė Passerini

Provizoriaus

Carlos Passerini

Leidziamė adatas. Kainos pigios. Patar naujame ir nakti.

Rua Dr. Silva Pinto, 263 (Bom Retiro)

Telefone 5-3584, S. PAULO

PRISIEKUSIS VERTEJAS

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro, 32 sobroloja Tel. 2-6393

S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: chamadas, naturalizacijos, carteira de identidade ir kitus dokumentus.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

Dr. ADOLPHO TAUBKIN

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo Fakultet)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotikos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t.t.), skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukštas
Telef. 2-1629

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val. vak
KALBA LIETUVIŠKAI

Daktaras A. M. Kandia

Venerinių, vidujinių ir vaikų ligų Priima: nuo 9-11 r. ir nuo 3-9 v.

Analizė ligoniams nemokama

Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštas.

Tel. 4-0218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

Dr. Camillo Haddad

MEDICINIŠKA KLINIKA - CHIRURGIJA - AKUŠERIJA
Moterų, vidujinės, žarnų ir odos ligos.

sifilis, reumatizmas ir kt. gydoma elektros pagelba

Ligonius apžiūri dykai nuo 2 iki 3

Konsultorija: Rua Boa Vista, 31, (Rūmai Sul America)
4 aukštas, salės: 2, 3, 4. Tel. 2-0300

Ligonius priima: nuo 1 iki 6 val. vakaro. Pašaukta: vyksta į namus; Būto Telef.: 3-0300.

dr. Brisolla

ADVOKATAS

Veda Civilines, Prekybines, Kriminalines ir kitokias bylas. Atstovauja teismuose ir kitose valdžios įstaigose. Suteikia įvairius juridinius patarimus. Raštinė: Rua

Boa Vista, 18, 2 aukštas, salė - 25. Telefonai: 2-6639 ir 5-2091

D-ras Povilas Licciardi

Santa Casa gydytojas -- operatorius

Medicina ir chirurgija suaugusiems ir vaikams

Moderniškas gydymas reumatizmo, kojų ir vidurių ligų Gydoma be operacijų.

SPECIALYBĖ: MOTERU LIGOS

Taip pat sifilis ir venerinės ligos. Priėmimo valandos nuo 11 iki 12 ir nuo 14 iki 20 v. Vyksta pašaukta į namus kiekvienu momentu. DIENA ir NAKTI.

Priėmimo vieta: rua Silva Pinto, 444 (Bom Retiro) Telef. 5-4175. - São Paulo.

Už skelbimus Redak

cija neima atsakomybės

DULR JUS IŠGARSINS

Per Draugiją Užsienio Lietuv. Remti galite pasiskelbti viso pasaulio lietuvių spaudoje.

Dėl Sąlygų kreipkitės į DULR Nepriklausomybės Alkštė 3, KAUNAS, LITHUANIA

«Lietuvių Aidas Brazilijoje» metams kaštuoja 12\$. Pinigus siųsti įvertintam laiške adresu

«L. A. Br.» rua da Moóca, 424.

Laisvoji Mintis

Laisvamanių Etinės Kultūros Draugijos Organas, mėnesinis žurnalas, kovoja su prietarais, prekyba dangumi, už šviesesnę, teisingesnę dabartį ir ateitį. Metinė prenumerata užsieny vienas doleris. Adresas: Kaunas - Šančiai, Vy-tarto g. 52.

Lithuania - Europa.

DANTU GYDYTOJAS JOSÉ LEVKOVICH

R. Silva Pinto 264 (ant. 46) B. Ret. Atsižvelgdamas į suorų laiką

autarė sumažinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip antai: ištraukti dantį be skausmo 5\$000; plomba cidabro purceleno 8\$000;

Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO“

Įsteigta 1890 metais Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė papildyme, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 111 (senas nr. 103) S. PAULO Telephone 4-5576

FOTOGRAFAS IS KAUNO

GILUC

savo menišku darbu dėc moderniškas visokių rūšių fotografijas iš geriausios užsieninės medžiagos papiginta kaina. Be to, europiečiams daroma nuolaida.

Adresas: Rua José Paulino, 118a Bom Retiro.

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Lietuvos konsulas turi daug darbo?

Nuo pat Lietuvos konsulato įsteigimo, t. y. nuo 1929 m. iki šių metų konsulate dirbo konsulas ir vienas sekretorius. Bet šiais metais tapo paskirtas konsulatui antras sekretorius J. Čiuvinškas. Įdomu, ar Lietuvos konsulate S. Paulo padaugėjo darbo, kad reikia antrojo sekretoriaus, ar tik taip sau lengvas Lietuvos vyriausybės žestas padidinti Lietuvos valstybės išlaidas.

L. e. i. t.

Sejona gavo 9 metus kalėjimo

Šiomis dienomis buvo teisiamas Sejonas už papildytą žmogžudystę ir gavo 9 metus kalėjimo. Sejonas, kaip jau žinome, rado prie savo žmonos lovoje Paulukonį ir jį nušovė. Už tai jis ir buvo teisiamas.

K r s p.

Aido redaktorius sveiksta

Aido redaktorius A. Dutkus buvo smarkiai susirgęs, taip vadinauoju gripu. Dabar jau sveiksta ir pradeda dirbti.

K r s p.

Juškienė kalės visą amžių

Urugvajaus «Naujoji Banga» rašo: 1932 m. liepos mėnesį J. Sovierak, lenkas, įsimylėjo į lietuvių Juškaus žmoną Stefaniją ir sutarė su ja nusikratyti konkurento — Stefanijos vyro Juškos. Kaip nutarė, taip ir padarė. Juškas buvo nužudytas ir autu jo lavonas išvežtas toli už miesto, net į Canelones departamentą ir pamestas šalia kelio. Radus Juškos lavoną, buvo įtarti žmogžudystėje Stefanija ir jos meilužis Sovierak. Tačiau jie kaltais neprisipažino, aiškindami, kad Juška ėjęs į laukus darbo ieškoti ir jį tenai nežinomi piktadariai nužudė. Byla tęsėsi iki šiol. Bylos eigoje išsiaiškino, kad Sovierak su Stefanija tikrai yra įvykdę šią dramą ir teismas Sovieraką nubaudė 23 metus kalėjimo, o Stefaniją Juškienę kalėti visą amžių.

Naujieji mokytojai mūsų mokyklose

Iš Lietuvos neseniai atvyko energingas mokytojas Simas Bakšys. Jo rūpesniu tapo įsteigti Bom Retiro mokykloje suaugusiems kursai. Tapo išrinktas naujas tėvų komitetas, kuris su mokytoju sykiu, rūpinasi surasti mokyklai geresnę patalpą.

Mok. S. Bakšys yra ne tik pedagogas — vaikų auklėtojas, bet ir rašytojas — poetas. Jis turi išleides eilėraščių rinkinį «Lankose».

Į Mocos mokyklą tapo paskirtas irgi naujas mokytojas lak. S. Jurevičius į atstatyto mok. P. Korsako vietą.

Reikia tikėtis, kad naujieji mokytojai palaikys glaudžius ryšius su visa kolonija ir jos veikėjais, neskirtytys juos į «savus» ir «svetimus», kaip tai buvo iki šiol daromo. O tada ir visuomenė padės mokytojams jų darbe. Pagyvensime ilgiau, įsitikinsime geriau apie naujuosius žmones.

L a p e l i s.

Koncerto pelnas paskirtas Mocos mokyklai

Lietuvos operos artistų koncertas, kuriame dainavo Zaunienė, davė pelno 133\$000. Visas šitas pelnas paskirtas Mocos lietuvių mokyklai įsigijimui reikalingiausių mokyklai reikmenų.

Reikia pažymėti, kad tame koncerte pajamų buvo daug daugiau, bet

kadangi reikėjo artistus atvežti ir vėl nuvežti į Santos, nors jie ir nedainavo, tai ir susidarė didelės išlaidos ir pelno liko tik 133\$.

— r.

«Vilnius» susirinkimas

Rio de Janeiro lietuvių S-ga «Vilnius» turėjo savo visuotiną narių susirinkimą, liepos 19 d. Susirinkime dalyvavo 40 narių. Susirinkimas nutarė išleisti paskolos lakštus sumoje 4:000\$. Kiekvieno lakšto vertė 20\$. Šioji paskola užtraukta bus tam tikslui, kad įsigyti s-gai nuosavą patalpą, kuri jau yra numatyta, rua Regente Feijó. Tokiu būdu vilniečiai gal greitai jau turės savo patalpą ir bus nepriklausomi.

S-gos sekretorius J. Ramanauskas perdavė visiems linkėjimus nuo liet. operos artistės V. Januškaitės — Zaunienės ir papasakojo, kad S. Paulo lietuvių jau eina prie susitarimo ir bendro darbo. Po to s-gos pirmininkas J. Saurusaitis pasakė trumpa prkalbą apie mūsų Atlanto nugalėtojus Darius ir Girėną ir papasakė susirinkusiųjų didvyrius pagerbti atsistojimu, o orkestras sugrojo gėdulingą maršą. Susirinkimas praėjo sklandžiai ir gražiai.

Tėvynės Mylėtojas.

V. Zelinės ir apylinkės lietuviams

Villa Zelinės ir apylinkės lietuvių patogumui, laikraštis «Aidas» pradėtas pardavinėti J. Vigelio krautuvė, Villa Zelina, rua 3 n. 4.

Dariaus ir Girėno paminėjimo fotografijos

Kas norėtų įsigyti Dariaus ir Girėno dienos paminėjimo, įvykusio liep. 19 d. Mocos mokykloje, nuotraukas galima gauti «Aido» redakcijoje, rua da Mooca, 424.

S. Paulo Elektrotechnikos Institutas

Mechanika — Elektromechanika — Statyba — Radio ir Telegrafas. Pamokos vakarais dirbantiems. Kursas išeinamas per 2 metus, Technikos kursas 5 met. Nuo 19 iki 22 val. Rua 11 de Agosto, 31 — 1. andar.

Instituto Šimonis

Moterų Sallonas

Plaukų kirpimas, garbiniavimas, masažai, manikiuras ir plaukų dažymas. Permanente nuo 15\$. Darbas atliekamas gerų specialistų sąžiningai ir pigiomis kainomis. Ponia ir panelės, palaikydamos savo grožį, kreipkitės tik į Povilo Simonio Institutą, rua das Palmeiras, 215 (Largo das Perdizes) Tel. 5—4511.

Bom Retiro Mokykla

«Aido» Redakcijai.

Vysk. M. Valančiaus v. Tėvų K-to nutarta paskelbti S. Paulo lietuvių spaudoje tos pačios mokyklos revizijos komisijos aktą. Kadangi «Lietuvis» atsisakė šitą aktą talpinti, tai prašome «Aido» redakcijos neatsisakyti paskelbti šį aktą, kad visuomenė žinotų, kokiam stovy randasi lietuvių mokyklos. Pirmininkas V. Riškus.

1936 m. birželio mėn. 18 ir 19 dien. Vysk. M. Valančiaus v. liet. pr. mokyklos Revizijos Komisijos, susidedančios iš pirmininko Liūdo Zalandausko, sekretoriaus Vlodo Riškaus, nario Jono Jakubavičiaus, tėvų komiteto išdininio Juozo Baužio ir tėvų komiteto sekretoriaus Jono Batausko, 1935 metų ir 1936 metų iki birželio mėn. 1 d. tikrinimo mokyklos atskaitomybės, raštinės, inventorius, knygyno ir administratyvo

A K T A S

I. 1935 m. atskaitomybė.

Pajamos. Tikrinant 1835 m. mokyklos pajamas kasos knygoje rasta. 1935 m. sausio mėn. 1 d. saldo debete atkelta iš 1934 m., 10 mlr. 200 rs. 1935 m. pajamų gauta 3.749 mlr. 900 rs. 1935 m. gruodžio mėn. 31 d. debete susidarė 3.760 mlr. 100 rs. Kadangi metų bėgyje išlaidų padaryta 3.742 mlr. 600 rs., tad nukalta į 1936 metų debeta saldo 17 mlr. 500 rs. Pajamas sudarė: gaunamos pašalpos iš konsulato — 2.800 mlr., mokesčiai už mokslą — 685 mlr. 500 rs., trys ruoštos vaikams pramos — 264 mlr. 400 rs. ir saldo 1935 - I - 1 d. — 10 mlr. 200 rs., viso — 3.760 mlr. 100 rs.

Pajamos surašytos keturiose kvitų knygutėse eilės Nr Nr 3, 4, 5 ir vienoje gaunamoms pašalpoms iš konsulato be numerio. Pajamų knygutė Nr 3 vedama sena, pereitųjų metų, tačiau dėl buhalterijos metinės sistemos reikalavimu, turėjo būti nauja užvesta. Kvitų numeracija eina praeitųjų metų eilės tvarkoje, o turėjo prasidėti nuo Nr 1. Kvitais Nr 223 yra be datos ir randasi tarp kvitų 1934

m. pabaigos ir 1935 m. pradžios, todėl neaišku, prie kurių metų jis priklauso. Kvitų Nr Nr. 228, 229, 230, 283, 287, 288, 299 ir 306 yra be kasininko mok. Edv. Pažėros parašų. Pagal numeraciją trūksta 50 kvitų Nr Nr 232 — 282, kurie nežinia kur randasi. Kvitų Nr Nr 282, 284, 285 ir 286 pinigai paimti už mokslo vadovėlius, o kasos knygoje užpajamuota kaip mokesčiai už mokslą. Kadangi iš Lietuvos knygos yra prisilūnčiamos veltui naudoti, tad neaišku, kodėl už jas buvo imamas mokesčiai. Kvitais Nr 309 pinigai paimti už langą, o įrašyta kasos knygoje taip pat už mokslą. To paties numerio yra du kvitai, būtent, Nr 285. Nuo 1935 m. balandžio mėn. 25 d. (kv. kn. Nr 4) numeracija pradėta nuo Nr 1, o nuo liepos mėn. 5 d., kvitais Nr 41 imamai, iki metų galo numeriai nebežymimi Kvitų kn. Nr 5 ištaisai be numerių, daug kvitų be parašų. Iš Konsulato gaunamoms pašalpoms knygutėje nesuprantama kuriam tikslui įtraukta mokesčiai už mokslą bendromis mėnesinėmis sumomis, kadangi jos panašiai įrašytos į kasos knygą, o iš kiekvieno įmokėtojo atskirai atžymėta pajamų kvitų knygutėse Nr Nr 3, 4, ir 5, tad tokie įrašai bereikalingi ir sudaro painiavos. (b. d.)

PAIEŠKOJIMAI

Vincas Kalinauskas paieškau brolio Petro Kalinausko. Jau du metai kaip apie jį jokios žinios neturiu. Kas apie jį žinote, kur jis randasi, malonėkite pranešti busiu labai dėkingas. Vincas Kalinauskas, Avenida Cruzeiro do Sul 40, São Paulo.

Aš Juozas Skurkevičius paieškau savo draugą Bronių Butkevičių, ilgą laiką dirbusį Cubatão — Santos ant gelžkelio linijos Mairink, jau metai laiko, apie jį jokios žinios neturiu. Kas apie jį žinote, ar jo paties, malonėkite pranešti šiuo adresu: Rua da Mooca, 424, arba rua dos Clamas, 72 — Villa Bella. Už tai liksiu labai dėkingas.

Petras Spaičys ir jo žmona Jurgasė paieško Antaną Marcijoną, atvykęs Brazilijon 1927 m. 18 kovo. Išvyko ant darbų į Rio ir nuo to laiko negauname jokios žinias. Yra svarbus reikalas turtas pasidalinti. Kas žino kur jis randasi bei jo paties prašau atsišaukti šiuo adresu: P. Spaičys rua Newton Prado, 166, S. Paulo

Darbo žmonės Kiekvienas iš jūsų galite, elnant savo paprasta dienos darbą, užsidirbti dvigubai ir daugiau bendradaraujant su Finansu ir statybos Kooperacija. Šiuo sąžiningų darbu kiekvienas gali patarnauti sau ir savo artimam. Kreiptis: Rua Benjamin Constant, 7-A. 3 aukš. sal. 19/20.

Kas nori įsigyti istorinio Grūdo susirinkimo fotografiją, iš liepos 5 d., gali kiekvienas susirinkimo dalyvis nusipirkti pas fotografą «Bernardo», rua São Caetano 111.

Reikalingi Bendradarbiai dėl svaraus ir sąžiningo darbo Kooperacijos Statybos srityje. Mokama alga ir komisas. Bendras uždavimas gali siekti virš 1:000\$ į mėnesį, kuris priklausio vien nuo susiprimito, gero noro ir gabumo. Kreiptis: Rua Benjamin Constant, 7-a. 3 aukš. salės 19/20.

PARSIDUODA namas iš dviejų kambarių ir virtuvės, žemė ir namas išmokėti popieriai padirbti tabelijone, dėl sąlygų kreiptis kiek viena laika.

rua França Carvalho, nr. 3. Alto da Mooca.

STOKIM AIDUI TALKON

(Atkelta iš 2-ro puslapio)

kultūringa tauta ir norime dar labiau pakelti lietuvių vardą tik per skaitymą, tik per savo pačių spaudą, per laikraštį Aidą. Parodykime mes kitėms, kad lietuvis yra ne tik geras fabriky darbininkas, bet taip pat ir didelis spaudos talkininkas, jos mylėtojas, kad jis sužino visas pasaulio įvykių smulkmenas ne kokių pletkų prisiklausęs, bet iš spaudos iš savo laikraščio Aido.

Tat parodykime savo darbštumą ir didinkime Aido šeimos armiją! Aidietis.

Siūvykla Lietuva

Kazio Žebrausko

Siūvami rūbai pagal naujausios mados, didelis medžiagu pasirinkimas darbas atliekamas pigiai ir gerai. Savo tautiečiams darome didelę nuolaidą. Kainos nuo 80 — iki 150\$000 už padirbimą.

Rua General Osorio, 161

